

رابطه گروه خون با سگته و سرطان

کارل لندشتاینر، زیست‌شناس اتریشی وقتی در سال 1930 جایزه نوبل فیزیولوژی و پزشکی را به خاطر کشف گروه‌های خونی دریافت کرد، شاید گمان نمی‌کرد که 85 سال بعد مشخص شود، دانستن این‌که هر شخص واجد چه گروه خونی است بتواند شانس ابتلای او به برخی بیماری‌ها را نیز مشخص کند.

کارل لندشتاینر، زیست‌شناس اتریشی وقتی در سال 1930 جایزه نوبل فیزیولوژی و پزشکی را به خاطر کشف گروه‌های خونی دریافت کرد، شاید گمان نمی‌کرد که 85 سال بعد مشخص شود، دانستن این‌که هر شخص واجد چه گروه خونی است بتواند شانس ابتلای او به برخی بیماری‌ها را نیز مشخص کند.

امروزه می‌دانیم که همه ما واجد یکی از گروه‌های خونی O، A، B و AB هستیم و سال‌هاست که دانشمندان به مطالعه صفات وراثتی وابسته یا تأثیرپذیر از گروه‌های خونی پرداخته‌اند.

در این بین گاهی وجود ارتباط بین صفات مختلف و گروه‌های خونی اثبات و در بسیاری از موارد نیز رد شده است.

این بار در پژوهش جالب توجهی که در شمال شرق ایران انجام شده و نتایج آن در نشریه علمی BMC Medicine منتشر شده است، پژوهشگران نشان داده‌اند، گروه‌های خونی می‌تواند در شانس ابتلا به بیماری‌های قلبی و عروقی و برخی سرطان‌ها موثر باشد.

نتایج این مطالعه نشان می‌دهد کسانی که گروه خونی A، B یا AB دارند، نسبت به کسانی که گروه خونی O دارند بیشتر در معرض خطر بیماری‌های قلبی هستند و ممکن است طول عمرشان کوتاه‌تر باشد. اما اگر گروه خونی تان O نیست نباید نگران باشید، زیرا بروز خطرات قلبی و به طور کلی طول عمر هر فرد تابع عوامل مختلف و پیچیده‌ای است.

در مطالعه‌ای که در شمال ایران در مدت هفت سال انجام شده است، محققان حدود 50 هزار فرد میانسال و مسن را زیرنظر گرفتند.

آنها متوجه شدند که کسانی که گروه خونی شان O نیست در مقایسه با کسانی که گروه خونی O دارند، 9 درصد به دلایل مختلف و 15 درصد هم در اثر بیماری‌های قلبی و عروقی دچار مرگ و میر بیشتر می‌شوند.

دکتر آرش اعتمادی، اپیدمیولوژیست موسسه ملی بهداشت در ایالات متحده و از محققان همکار در این پروژه به Live Science گفت: برای من بسیار جالب بود که افرادی با گروه‌های خونی خاص - جز دارندگان گروه خونی O - با ریسک بالاتری در اثر بیماری‌های خاص از دنیا می‌روند.

در این مطالعه محققان بررسی کردند که آیا داشتن گروه خونی خاص ارتباطی با بروز سرطان معده - که درصد ابتلای بالایی در میان ساکنان شمال شرق ایران دارد - دارد یا خیر. بر اساس نتایج این مطالعه که بیست و چهارم دی به صورت آنلاین در ژورنال «BMC Medicine» منتشر شده است، مشخص شد افرادی که گروه خونی غیر از O دارند در مقایسه با دارندگان گروه خونی O ریسک 55 درصدی بالاتری برای ابتلا به سرطان معده دارند.

نکته جالب توجه اینجاست، با این‌که محققان عوامل دیگری مثل سن، جنسیت، مصرف سیگار، وضع اقتصادی - اجتماعی و قومیت را نیز در نظر گرفته بودند، کماکان ارتباط بین گروه خونی و خطر بروز بیماری‌ها و طول عمر وجود داشت.

دکتر اعتمادی در گفت‌وگو با «Live Science» گفته است: «مطالعات قبلی نشان داد افرادی که گروه خونی O ندارند ممکن است با احتمال بالاتری به سرطان‌های خاص و بیماری‌های قلبی و عروقی دچار شوند. اما کماکان ارتباط میان گروه خونی و طول عمر چندان مشخص نبود.»

حدود 11 هزار نفر در این مطالعه اطلاعاتی درباره وضع بیوشیمیایی خون خود، شامل سطوح کلسترول، گلوکز و فشارخون را در اختیار محققان قرار دادند.

در این بین مشخص شد افراد واجد گروه خونی A معمولا دارای مقادیر بالاتری از کلسترول کل و کلسترول «LDL» در بدن خود هستند. کلسترول LDL معروف به کلسترول بد است.

دکتر اعتمادی می گوید: ممکن است مقدار بالاتر کلسترول تا حدی توضیح دهنده افزایش احتمال خطر مرگ و میر در این افراد باشد. افرادی که گروه خونی شان O نیست بیشتر مستعد لخته شدن خون هستند و این احتمال لخته شدن بیشتر ممکن است به مشکلات قلبی بیشتر منجر شود. بعلاوه لازم است توجه داشته باشیم ژن های مسئول تعیین گروه خونی روی همان کروموزومی هستند که ژن های مسئول کنترل کلسترول خون روی آن کروموزوم قرار دارند. اما بعید است که کلسترول فقط مسئول این تفاوت در طول عمر افراد باشد. ما فکر می کنیم ترکیبی از همه این عوامل منجر به افزایش مرگ و میر شده باشد.

دکتر ماسیمو فرانچینی، مدیر بخش هماتولوژی و انتقال خون بیمارستان کارلو پوما در ایتالیا که در این مطالعه مشارکتی نداشته و یادداشتی درخصوص این مقاله در ژورنال «BMC Medicine» نوشته است به Live Science گفت: هرچند افرادی که گروه خونی شان O نیست ممکن است با احتمال بیشتری به این بیماری ها دچار شوند، اما آنها به هیچ وجه نباید نگران این باشند که گروه خونی شان عامل تعیین کننده در سلامت آنهاست. نداشتن گروه خونی O فقط بیانگر وجود یک عامل خطر ساز در میان عوامل خطر ساز متعدد دیگر است و این در حالی است که بخش عمده ای از مردم جهان گروه خونی شان O نیست و بسیاری از آنها نیز هرگز به بیماری های قلبی و سرطان های خاص دچار نمی شوند. عقیده من این است که داشتن سبک زندگی سالم اصلی ترین عاملی است که می تواند تضمین کننده سلامت افراد باشد.

کاظم کوکرم - گروه دانش